

מ"ת 26039/04/14 - מדינת ישראל נגד ראיד גביש, עומר אגבאריה, מוחמד רחאל, אמיר טאהא, היתם כריים, וג'יה מזאריב

בית המשפט המחוזי בנצרת

18 יוני 2014

בפני כב' השופט עאטף עיילבוני
מ"ת 26039-04-14 מדינת ישראל נ' גביש(עציר) ואח'
המבקשת
נגד
המשיבים

1. ראיד גביש (עציר)
2. עומר אגבאריה (עציר)
3. מוחמד רחאל (עציר)
4. אמיר טאהא (עציר)
5. היתם כריים (עציר)
6. וג'יה מזאריב (עציר)

נוכחים:

מטעם המבקשת: עו"ד מרב ורד

מטעם המשיב 2: עו"ד עלי סעדי ממשרד עו"ד עאדל בוראת

המשיב 2: הובא [באמצעות הליווין]

מטעם המשיב 4: עו"ד מיכאל כרמל

המשיב 4: הובא [באמצעות הליווין]

החלטה

בעניין המשיבים 2 ו-4

הקדמה:

לפני בקשה להורות על מעצרו של המשיבים מס' 2 ו-4 עד תום ההליכים המשפטיים נגדם בת"פ 26032-04-14, אשר במסגרתו יוחסו להם עבירות כדלקמן: **ייבוא סם מסוכן** - עבירה לפי סעיפים 13 + 19א' **לפקודת הסמים המסוכנים**

עמוד 1

[נוסח חדש], התשל"ג-1973 (להלן: "פקודת הסמים המסוכנים"); החזקת סם מסוכן שלא לצריכה עצמית בלבד - עבירה לפי סעיף 7(א) + (ג) רישא לפקודת הסמים המסוכנים וכן סעיף 29 לחוק העונשין, התשל"ז-1977 (להלן: "חוק העונשין"); וכן קשירת קשר לביצוע פשע - עבירה לפי סעיף 499(א)(1) לחוק העונשין.

במהלך הדיון שהתקיים לפניי ביום 1/5/14 הודו המשיבים מס' 2 ו-4 בקיומן של ראיות לכאורה בתיק וכן בקיומה של עילת מעצר, ובנסיבות אלה הוריתי על הזמנת תסקיר שירות המבחן על מנת שיחווה דעתו, בין היתר, על אודות שאלת מסוכנותם והתאמת חלופת מעצר שתוצע לגביהם.

בא כוחו של המשיב מס' 4 אף ציין לפרוטוקול כי אם התסקיר לא יהיה חיובי, לא יתנגד למעצרו של המשיב מס' 4 עד תום ההליכים המשפטיים נגדו (עמ' 6 לפרוטוקול ישיבת 1/5/14).

כתב האישום:

על פי כתב האישום, בתקופה שקדמה ליום 22/3/14 קשרו הנאשמים (ששה במספר, כולל המשיבים מס' 2 ו-4) קשרים שונים ביניהם לביצוע עסקת ייבוא סם מסוכן מלבנון לישראל, דרך ירדן. בתחילת שנה זו תכננו הנאשם מס' 1 והמשיב מס' 2 לייבא סמים לישראל. בתחילת חודש פברואר עמד הנאשם מס' 1 בקשר עם סוחרי סמים לבנוניים במטרה לייבא סם מסוכן מסוג חשיש מלבנון, דרך ירדן, לישראל.

במסגרת הקשר ולצורך קידומו, רכשו הנאשם מס' 1 והמשיב מס' 2 עשר חבילות סם מסוכן מסוג חשיש, במשקל כולל של כ- 12 ק"ג (להלן: "הסמים"). הנאשם מס' 1 דאג כי סמים אלה יועברו מלבנון לירדן ושם יוחזקו אצל אדם אחר, המכונה בכתב האישום "המחסנאי".

במקביל, עמד המשיב מס' 2 בקשר עם הנאשם מס' 3, אשר הופקד על הפעלת הבלדרים שידאגו להחדרת הסמים לארץ, דרך גדר הגבול.

על פי כתב האישום, בתאריך 26/2/14 הגיעו הסמים לידי המחסנאי וכעבור יומיים, העבירם לידי בלדר ירדני, שעליו הוטל לדאוג להעברת הסמים לידי הבלדרים הישראליים.

בתאריך 10/3/14 נפגשו הנאשם מס' 6 והבלדר הירדני, והנאשם מס' 6 העביר לידיו כרטיס סים, לצורך הפעלת "טלפון מבצעי" שישמש במהלך עסקת הייבוא. בהמשך הדרך, התקשורת בין הבלדר הירדני לבין הנאשמים מס' 1, 3 ו-6 התבצעה באמצעות מכשיר זה.

במקור, על פי המתוכנן, היה על הנאשם מס' 6 לקבל לידיו את הסמים מהבלדר הירדני, אך הואיל והנאשמים 1 ו-3 וכן המשיב מס' 2, לא הצליחו לגייס את הסכום הדרוש על פי העסקה, לא התבצעה עסקת הייבוא לבסוף בדרך זו ובמועד

המתוכנן. ניסיונותיו של הבלדר הירדני לקבוע מועד חלופי אחר לביצוע עסקת הייבוא עלו בחרס.

מכתב האיטום עולה כי במהלך תקופה זו, עמד הנאשם מס' 1 בקשר רציף עם המשיב מס' 2 ועם הבלדר הירדני, על מנת לוודא כי העסקה מתקדמת כמתוכנן.

ביום 21/3/14 שוחח הנאשם מס' 3 עם הבלדר הירדני ותיאם עמו את שעת ביצוע העסקה.

בתאריך 22/3/14 שוחחו ביניהם הנאשם מס' 3 והמשיב מס' 4, והוחלט כי המשיב מס' 4 יאזן זה שיבצע את החדרת הסמים לארץ. עוד סוכם כי המשיב מס' 4 יביא עמו אדם נוסף לביצוע העסקה.

באותו בוקר, אסף הנאשם מס' 3 את המשיב מס' 4 ואת הנאשם מס' 5 מביתו של המשיב מס' 4, באמצעות רכב שנשכר על ידי המשיב מס' 2. הנאשם מס' 3 הסיע את המשיב מס' 4 והנאשם מס' 5 ל"גני חוגה", שם ירדו השניים מהרכב והלכו ברגל לכיוון גדר הגבול עם ירדן. משלב זה ואילך, עמד הנאשם מס' 3 בקשר טלפוני רציף עם הבלדר הירדני ועם המשיב מס' 4 והנאשם מס' 5, כדי לוודא שעסקת הייבוא מתקדמת כמתוכנן. גם הנאשם מס' 1 שוחח עם הבלדר הירדני כדי לוודא התקדמות העסקה.

בשלב מסוים נותק הקשר בין הנאשם מס' 3 לבין המשיב מס' 4 והנאשם מס' 5, והנאשם מס' 3 עדכן את המשיב מס' 2 בהתפתחויות. המשיב מס' 2 שיתף את הנאשם מס' 1 בחששותיו מפני תקלות בעסקת הייבוא.

משהגיעו המשיב מס' 4 והנאשם מס' 5 לנהר הירדן, הלכו במימי הנהר, עד שהגיעו למעביר מים, שבסמוך אליו לא מצויה גדר. במקביל, הגיע מעברו השני של הגבול הבלדר הירדני ועמו הסמים, בשני תיקים. הבלדר הירדני העביר את התיקים לידי המשיב מס' 4. משקיבלו המשיב מס' 4 והנאשם מס' 5 את התיקים לידיהם ופנו לחזור חזרה, נעצרו על ידי כוחות המשטרה, כשהתיקים ברשותם.

לנאשמים 1, 3 ו-5 וכן למשיבים 2 ו-4 מיוחסות בכתב האיטום העבירות כמפורט לעיל. לנאשם מס' 6 מיוחסות בכתב האיטום עבירות של ניסיון לייבוא סם מסוכן, ניסיון להחזקת סם מסוכן שלא לצריכה עצמית בלבד, וכן קשירת קשר לביצוע פשע.

מהבקשה למעצר עד תום ההליכים שהגישה המבקשת עולה כי המשיב מס' 4 נעצר בתאריך 22/3/14 בעוד שהמשיב מס' 2 נעצר ביום 27/3/14.

הדין בעניינם של המשיבים מס' 5 ו-6:

עניינם של המשיבים מס' 5 ו-6 נידון לפני מותב אחר (כב' השופט דבור). במסגרת הדיון שהתקיים לפני כב' השופט דבור ביום 17/4/14 הוזמן תסקיר מעצר בעניינם של המשיבים מס' 5 ו-6.

לאחר שהתקבלו תסקירי שירות המבחן, התקיימה ישיבה נוספת לפני כב' השופט דבור, אשר במהלכה העלו הצדדים את טיעוניהם והמפקחים המוצעים נחקרו.

במסגרת החלטתו מיום 25/5/14 הורה כב' השופט דבור על שחרור המשיבים מס' 5 ו-6 לחלופת המעצר שנבחנה על ידו ונמצאה מתאימה, לאור חלקם הלא מרכזי באירוע (וכפועל יוצא, לפחות ביחס לנאשם מס' 6, העבירות המיוחסות לו), עברם הנקי והמלצת שירות המבחן.

כב' השופט דבור הדגיש כי על אף ההלכה הקובעת כי רק במקרים חריגים ויוצאי דופן ניתן לשלול את חזקת המסוכנות ולהצדיק חלופת מעצר בעבירות מעין אלה, הרי שבנסיבותיהם המיוחדות של המשיבים מס' 5 ו-6, חלקם היחסי באירוע, שאינו מרכזי כמו יתר המעורבים, עברם הנקי והעובדה כי מדובר בפעם הראשונה שהם מעורבים בהתרחשות פלילית כלשהי, כמו גם בשים לב להמלצה החיובית מטעם שירות המבחן ועל רקע העובדה שהחלופה המוצעת נמצאה הולמת, ביחס לכל אחד מהמשיבים, הרי שמדובר במקרה חריג המצדיק שחרור בדרך של חלופת מעצר.

החלטה זו עומדת במרכז טענת ההפליה שהועלתה במעמד הדיון האחרון לפניי, ואתייחס אליה ביתר פירוט בהמשך.

טענות הצדדים:

לטענת המבקשת, העבירות המיוחסות למשיבים מלמדות על מסוכנותם. בנוסף מוסיפה המבקשת וטוענת כי מסוכנותם של המשיבים נלמדת גם ממעשיהם ומכך שניהלו רשת מסועפת של קשרים במטרה לייבא ארצה סם מסוכן מסוג חשיש בכמות נכבדה. כמו כן מדגישה המבקשת את עברם הפלילי של המשיבים, תוך שהיא מפנה לכך שלמשיב מס' 2 עבירות קודמות בתחום הסמים (והוא אף ריצה מספר מאסרים קודמים בגין עבירות אלה) ולכך שלמשיב מס' 4 עבירות איומים, תקיפת בת זוג (בגינה ריצה תקופת מאסר) ותקיפת שוטרים (שאף בגינה ריצה בעבר מאסר קודם, על דרך של עבודות שירות). במסגרת טיעוניה מפנה המבקשת לממצאי שירות המבחן ביחס לשני המשיבים, מהם עולה כי מדובר בנאשמים שלא ניתן לתת בהם אמון. לטענתה, העובדה כי לשני המשיבים עבר פלילי, רק מחזקת את המסקנה כי השניים אינם ראויים לאמון בית המשפט.

אשר על כן, עותרת המבקשת בבקשתה דנה להורות על מעצרו של המשיבים מס' 2 ו-4 עד תום ההליכים המתנהלים נגדם בת"פ 26032-04-14.

לטענת סנגורו של המשיב מס' 2, עו"ד חורי, בנסיבותיו של מקרה זה יש לשחרר את מרשו לחלופת מעצר בביתו.

עו"ד חורי טוען כי חלקו של המשיב מס' 2 באירוע הוא קטן יותר לעומת משיבים אחרים ששחררו (ובעיקר המשיב מס' 6). עו"ד חורי טוען עוד כי פסילת המפקחים המוצעים על ידי שירות המבחן לא יכולה לעמוד, שכן זה לא בחן את השאלה האם המפקחים מודעים לתפקיד המוטל עליהם ואם יש בידיהם לעמוד בתפקיד זה. על פי הנטען, ביחס למפקחות המוצעות, קבע שירות המבחן כי לגרושתו ולאחותו של המשיב תלות רגשית בו, דבר המובן מאליו בהיותן קרובות משפחתו. עוד טוען עו"ד חורי כי המפקחות אינן אמורות להפחית את הסיכון של המשיב, אלא עליהן לפקח עליו שלא יצא מהבית ולדווח על כל הפרה של תנאי השחרור, כך ששירות המבחן לא בחן את השאלות שהן באמת רלוונטיות לשאלת התאמת המפקחות לשמש בתפקיד זה. באשר לאחיו של המשיב, ציין עו"ד חורי כי קביעת שירות המבחן כי הוא מגויס כלפי אחיו מובנת מאליו, וברור כי יזדהה עם אחיו מבחינה רגשית. עו"ד חורי הוסיף והציע מפקח נוסף, תחת גרושתו של המשיב מס' 2 ואחותו, בדמות שכנו של המשיב, אשר עליו יתווספו גם גיסתו של המשיב מס' 2 ושני אחיו.

עו"ד כרמל, בא כוחו של המשיב מס' 4, טוען כי ביחס למשיבים מס' 5 ו-6 קיימת החלטה המורה על שחרורם לחלופת מעצר בביתם, בפיקוח של בני משפחה מדרגה ראשונה. לטענתו, מעיון בכתב האישום עולה כי חלקו של המשיב מס' 6 באירוע גדול ומשמעותי יותר מזה של המשיב מס' 4, כיוון שהמשיב מס' 6 היה בסוד העניין חודשים לפני האירוע ואף מסר את כרטיס הסיים לידי הבלדר הירדני והגיע לגבול על מנת לקבל את הסמים (אף שהעסקה לא הבשילה לבסוף במועד זה כיוון שהתמורה הכספית לא שולמה), בעוד שהמשיב מס' 4 גויס לאירוע רק ביום ביצוע העבירות ולא היה לו כל קשר לאירועים שהתרחשו קודם לכן. בנוסף, טוען עו"ד כרמל כי העובדה שהמשיב מס' 6 מבוגר יותר מהמשיב מס' 4, אף היא צריכה להילקח בחשבון. בנסיבות אלה, טוען עו"ד כרמל, כי יש להורות על שחרורו של המשיב מס' 4 לחלופת מעצר, בדומה למשיבים מס' 5 ו-6 ששחררו בהחלטה קודמת של כב' השופט דבור. לדידו, אמנם למשיבים ששחררו אין עבר פלילי, אך עברו הפלילי של המשיב מס' 4 אינו בתחום הסמים, כי אם בתחום האלימות. עוד טוען עו"ד כרמל כי הואיל ושירות המבחן מצא ששני המפקחים הנוספים (מלבד אמו של המשיב) הם ראויים, והואיל ואלה מוכנים לשמש כמפקחים 24 שעות ביממה, מן הראוי להוסיף מפקח נוסף שהנו קרוב מדרגה ראשונה, ולשחרר את המשיב מס' 4 לחלופת מעצר, בתוספת איזוק אלקטרוני והפקדה כספית.

עילת מעצר וחלופת מעצר:

אין מחלוקת בין הצדדים בדבר קיומן של ראיות לכאורה לביסוס העובדות המתוארות בכתב האישום ובדבר עילת מעצר כנגד המשיבים מס' 2 ו-4. לפיכך, השאלה היחידה העומדת על הפרק הנה האם קיימת חלופת מעצר שיש בה כדי לאיין את מסוכנותם של המשיבים מס' 2 ו-4 ולהוות תחליף נכון ומתאים למעצר.

בית המשפט העליון עמד לא אחת על ההלכה לפיה עבירות סמים מהסוג בו עסקינן מצביעות על מסוכנות רבה, אשר רק במקרים נדירים ויוצאי דופן ניתן להפיגה בחלופת מעצר.

כך למשל בבש"פ 1445/14 ווקנין נ' מדינת ישראל (פורסם בנבו, 10/4/14) שבו הואשם העורר בעבירות של קשירת קשר לפשע וייבוא סם מסוכן, נקבע:

"העבירות בהן נאשם העורר מקימות נגדו חזקת מסוכנות סטטוטורית כאמור לפי הקבוע בסעיף 21(א)(1)(ג)(3) לחוק המעצרים, כך שמעצר הוא הכלל וחלופת מעצר היא החריג (ראו למשל: בש"פ 6039/97 מדינת ישראל נ' מוניר בן אברהם יוסף (14.10.1997)). זאת, בשל פגיעתם הרעה של הסמים בחברה, והסכנה הרבה שיש בהם לשלום הציבור, הצורך לגדוע את שרשרת הסם וכמו כן העובדה שעבירות אלה יכולות להתבצע גם כאשר נאשם מצוי ב'מעצר בית', וגם כאשר חופש התנועה שלו מוגבל".

על הגישה המחמירה ביחס לשאלת המעצר מקום בו עסקינן בעבירות סמים כגון דא עמד בית המשפט העליון גם בבש"פ 3302/14 אבו עמר נ' מדינת ישראל (פורסם בנבו, 19/5/14):

"נקודת המוצא לדיון בערר צריכה להיות המדיניות הנוהגת לגבי מעצר עד תום ההליכים בעבירות סמים. ככלל, הגישה בעניין זה היא מחמירה - ולא בכדי (ראו למשל: בש"פ 8281/12 גז נ' מדינת ישראל, [פורסם בנבו] בפסקה 14 (26.11.2012))."

ניתן לסכם ולומר כי על פי המדיניות המשפטית המקובלת והנהוגה, שחרורו של נאשם לחלופת מעצר כאשר מיוחסות לו עבירות סמים כגון דא הוא בגדר חריג, ובית המשפט יורה לעשות כן רק במקרים בהם קיימות נסיבות חריגות ומיוחדות (השוו: בש"פ 8281/12 גז נ' מדינת ישראל (פורסם בנבו, 26/11/12)).

במקרה דנא, העבירות המיוחסות למשיבים מס' 2 ו-4 הן חמורות ביותר. מעשיהם של השניים, כל אחד לפי תפקידו וחלקו בפרשה, אף הם חמורים ביותר. השניים היו שותפים, לכאורה, יחד עם אחרים, לאירוע ייבוא סמים מגבול המדינה, שתוכנן לפרטים וכלל תקשורת מתמדת בין המעורבים לצורך קידום עסקת הייבוא כמתוכנן. במסגרת עסקת ייבוא הסמים האמורה ביקשו המשיבים, להכניס ארצה כמות ניכרת של סם מסוכן מסוג חשיש (משקל של 12.138 ק"ג). מי שעושה כן מסוכן לשלום הציבור, וככלל, למעט במקרים חריגים, לא יהיה בחלופת מעצר כדי לאיין את המסוכנות הנשקפת ממנו.

מבחינת "חלוקת העבודה" בין המעורבים, ניתן להיווכח, לדידי, כי חלקו של המשיב מס' 2 גדול יותר מאשר חלקו של המשיב מס' 4, אף שחלקו של האחרון אינו מבוטל ולא ניתן לומר כי אינו משמעותי. בתוך כך, המשיב מס' 2 יצר את הקשר הראשוני עם הנאשם מס' 1, רכש עמו את חבילות הסם, עמד בקשר עם הנאשם מס' 3 שהפעיל את הבלדרים, שמר על קשר רציף עם הנאשם מס' 1 כדי לוודא שהעסקה מתקדמת כמתוכנן, שכר את הרכב שבו נהג נאשם מס' 3 לאיסוף הנאשמים מס' 4 ו-5 והסעתם בסמוך לגדר הגבול, ועודכן בהתפתחויות מרגע לרגע וב"זמן אמת". כאמור, גם חלקו של המשיב מס' 4, הגם שאינו מגיע לחלקו של המשיב מס' 2, אינו מבוטל. המשיב מס' 4 שוחח עם נאשם מס' 3 והוחלט כי ישמש כבלדר וכי יכניס את הסמים ארצה. בנוסף, המשיב מס' 4 נאסף מביתו ברכב שבו נהג נאשם מס' 3 ולאחר שהגיע בסמוך לשער אתר "גני חוגה" המשיך את דרכו, יחד עם המשיב מס' 5, בכוחות עצמו, עד לקבלת הסמים מהבלדר הירדני במקום שבו לא עוברת גדר הגבול. כמו כן, על פי כתב האישום, בכל זמן האירוע, עמד המשיב מס' 4 בקשר רציף עם הנאשם מס' 3 כדי לדווח על התקדמות העסקה. אמנם על פי כתב האישום המשיב מס' 4 לא היה פעיל לאורך כל שלבי תכנון העסקה, אלא "נכנס לתמונה" רק ביום האירוע עצמו, ברם התפקיד שנטל על עצמו הנו

תפקיד משמעותי וחשוב מבחינת היתכנות העסקה, ולא ניתן להתעלם מחלקו הנכבד בהוצאתה של העסקה אל הפועל.

מעבר לחומרת המעשה, עברם הפלילי של המשיבים מס' 2 ו-4 - כל אחד מהם - גם הוא פועל לחובתם. בנוגע למשיב מס' 2, הרי שלזה עבר פלילי מכביד בתחום הסמים, לרבות עבירת סחר בסמים, והוא אף ריצה בעבר מספר מאסרים בגין העבירות שביצע (על פי התסקיר, שוחרר ממאסרו האחרון בחודש מאי 2011). באשר למשיב מס' 4, כולל עברו הפלילי הרשעות קודמות בתחום האלימות, לרבות תקיפת שוטר בעת מילוי תפקידו, עבירה שבגינה ריצה מאסר על דרך עבודות שירות, וכן עבירת אלימות נגד בת זוגו, שבגינה ריצה, על פי תסקיר שירות המבחן, מאסר בן 14 חודשים. בדומה למשיב מס' 2, העבירות הקודמות של המשיב מס' 4 מצביעות על מסוכנותו, על אחת כמה וכמה לנוכח גילו הצעיר יחסית (יליד שנת 1989, כבן 25 שנים כיום).

גם העובדה ששני המשיבים נשאו בעבר בעונשי מאסר, מהם שוחררו תקופה לא ארוכה לפני מעורבותם לכאורה בפרשה מושא כתב אישום זה, הנה בעלת משקל שלא ניתן להתעלם ממנו ויש בה כדי לפגוע במידת האמון שניתן לתת בהם.

ודוק: אמנם אין למשיב מס' 4 עבר בתחום הסמים, ברם אין בנתון זה, כשלעצמו, כדי להצדיק שחרורו בחלופת מעצר, והכלל הוא כי רק במקרים חריגים ויוצאי דופן ניתן יהיה לשלול חזקת מסוכנות בעבירות סמים ולהצדיק חלופת מעצר, וזאת גם ביחס לנאשמים שאין להם כל עבר פלילי(השוו: בש"פ 7517/08 **מדינת ישראל נ' אדרי**, תק-על 2008(3) 3423 (2008)), מה גם שהעבירות בהן הורשע המשיב מס' 4 הן בין היתר עבירות אלימות כנגד שוטרים, ויש ליתן לכך את המשקל המתחייב בבחינת מידת האמון שבית המשפט יכול לתת בו.

אם לא די בכך, הרי שביחס לכל אחד מהמשיבים מס' 2 ו-4 הומצא תסקיר מפורט מטעם שירות המבחן, שלא ניתן לראותו אלא כתסקיר שלילי, על כל המשתמע מכך.

תחילה אציין כי כבר נפסק, לא אחת, שסטייה מהמלצה שלילית של שירות המבחן תיעשה באופן חריג, ומקום בו קיימים לכך טעמים כבדי משקל (ראו למשל: בש"פ 6125/12 **אלחמדה נ' מדינת ישראל** (פורסם בנבו, 28/8/12)). בנסיבות מקרה זה, לא עלה בידי סנגוריהם של המשיבים מס' 2 ו-4 להצביע על נימוקים מיוחדים המצדיקים סטייה מהמלצתו השלילית של שירות המבחן.

לגופם של דברים, באשר למשיב מס' 2, התרשם שירות המבחן כי לנוכח עברו הפלילי, קיום מאפייני אישיות אנטי סוציאליים, הקושי בשמירה על ריחוק מחברה עבריינית, העדר רתיעה ממסגרת המעצר, ולנוכח ספק לגבי יכולתו לעמוד בסייגי השחרור בהתחשב בנסיבות מעצרו, לא ניתן לשלול סיכון גבוה להישנות מקרים דומים או פורצי חוק בעתיד. אשר למפקחים המוצעים, התרשם שירות המבחן כי גרושתו של המשיב מס' 2 אינה יכולה לשמש כמפקחת הואיל ואינה מהווה עבורו דמות סמכותית ומציבת גבולות, וכך גם אחותו של המשיב, המגלה הזדהות יתרה עם עמדתו ומתקשה להתייחס להתנהלות הכללית. ביחס לאחיו, עבד אלגני, התרשם שירות המבחן כי גישתו האמוציונלית כלפי המשיב אינה מאפשרת לו להתבונן בהתנהלותו הבעייתית ותקשה עליו לאכוף את סייגי השחרור הנדרשים בעת הצורך, לרבות דיווח

למשטרה. באופן דומה, סבר שירות המבחן כי גם האח נביל אינו ער למצבי סיכון פוטנציאליים ואינו מהווה גורם שיכול להפחית סיכון להישנות התנהגות דומה בעתיד מצד המשיב מס' 2, ואף הוא אינו ראוי לשמש כמפקח עבור המשיב. בנסיבות אלה, סבר שירות המבחן כי בהעדר חלופה מתאימה, לא ניתן להמליץ על שחרורו של המשיב מס' 2 מהמעצר.

בנוגע לטענות עו"ד חורי ביחס לאופן שבו תפס שירות המבחן את תפקיד המשמורנים, הרי שבית המשפט העליון התייחס, לא אחת, לתפקידם של המפקחים המבקשים לסייע בשחרור נאשם ממעצר, בקובעו כי על מפקחים אלה להציב גבולות אפקטיביים לנאשם, באופן המצריך מהם הבנה של הבעייתיות בהתנהגות הנאשם וההשלכות הנובעות ממסוכנותו.

השוו בעניין זה לדברים שנקבעו בבש"פ 6855/11 פלוני נ' מדינת ישראל (פורסם בנבו, 27/9/11):

"לא פעם מובאים בפני שירות המבחן מפקחים המתגייסים למשימה עקב רצונם לסייע בשחרור הנאשם ממעצר. ניתן לברך על רצונם של בני משפחה וקרובים לסייע לזולתם, אולם שחרור נאשם למעצר בית איננו סופה של דרך, אלא אך ראשיתה: תפקיד הפיקוח איננו "טכני", המפקחים אינם נדרשים אך לשהות במחיצתו של הנאשם אלא עליהם להציב גבולות אפקטיביים לנאשם. הצבת גבולות זו מצריכה מהמפקחים הבנה של הבעייתיות בהתנהגות הנאשם ושל ההשלכות הנובעות ממסוכנותו."

שירות המבחן הבהיר מדוע המפקחים המוצעים ביחס למשיב מס' 2 (לרבות המפקחות בדמות גרושתו ואחותו) אינם מסוגלים לעמוד בתפקידם כמשמורנים, בין משום שהם אינם מהווים דמות סמכותית עבורו, בין משום שאינם מתייחסים להתנהלותו הבעייתית, בין משום שאינם יכולים להפחית סיכון להישנות התנהגות דומה בעתיד, ובין משום שיתקשו באכיפת תנאי השחרור על המשיב, לרבות דיווח למשטרה. מסקנותיו של שירות המבחן בעניין זה מקובלות עלי.

באשר למשיב מס' 4 התרשם שירות המבחן כי הסבירות לנקיטת מעשים פורצי חוק בעתיד הנה ברמה בינונית, בין לנוכח נתוני האישיים, בין לנוכח מאפייני אישיותו ובין לנוכח האופן המניפולטיבי והאגוצנטרי בו הוא מתייחס למעשיו הלא חוקיים. באשר למפקחים המוצעים התרשם שירות המבחן כי אמו של המשיב מס' 4, שהוצעה כמפקחת "ראשית", אינה מהווה דמות סמכותית ומציבת גבול עבורו, ועל כן אינה מתאימה למשימת הפיקוח. באשר לדודו של המשיב מס' 4 מצד אביו, התרשם שירות המבחן לטובה, וכך גם התרשם מהערב המוצע הנוסף, אחיה של האם. יחד עם זאת, הואיל והשניים הוצעו כמפקחים "מתגברים" בלבד, כאשר מלאכת הפיקוח הראשית הוטלה על האם, ולנוכח הערכת הסיכון להישנות עבירות, לא מצא שירות המבחן להמליץ על שחרור המשיב מס' 4 לחלופה המוצעת.

לאחר שעייתי בממצאי תסקיר שירות המבחן ובמסקנותיו, ובהתחשב בחלקו של המשיב מס' 4 באירוע והעבירות המיוחסות לו, בצירוף עברו הפלילי והאמור בתסקיר שירות המבחן ביחס למאפייניו האישיים ומידת מסוכנותו להישנות עבירות בעתיד, אינני סבור כי קיימת חלופת מעצר הדוקה דיה, שיש בכוחה לאיין את מסוכנותו, גם בהינתן התרשמותו של שירות המבחן משני המשמורנים ה"נלווים" (שעל פי הנטען הסכימו לבסוף לשמש כמפקחים מלאים).

אשר על כן, הגעתי לכלל מסקנה כי המעשים החמורים המיוחסים למשיבים מס' 2 ו-4 בכתב האישום, בצירוף עברם הפלילי והאמור בתסקירי שירות המבחן בנוגע למאפייניהם האישיים ומידת מסוכנותם, מונעים את האפשרות לאיין את מסוכנותם בחלופת מעצר ומלמדים כי אין ליתן בהם אמון לצורך בחינת חלופת מעצר.

באשר לטענת ההפליה שהעלו הסנגורים וניסיונם להסתמך על העובדה שהמשיבים מס' 5 ו-6 שוחררו לחלופת מעצר, הרי שלא מצאתי מקום לטענה זו.

החלטת כב' השופט דבור להורות על שחרור המשיבים מס' 5 ו-6 למעצר בית בתנאים מגבילים נסמכה בעיקר על תסקיר שירות המבחן החיובי בעניינם, העובדה כי השניים נעדרי עבר פלילי, נסיבותיהם האישיות, ומידת המסוכנות שלהם, הנמנית על הרף התחתון או הבינוני. אשר למשיב מס' 5, הובהר כי מדובר באדם צעיר, ללא עבר פלילי, ששמר כל חייו על תפקוד תעסוקתי ומשפחתי תקין, כאשר שירות המבחן התרשם לטובה גם מהמפקחים המוצעים. בנוגע למשיב מס' 6, הושם דגש על כך שמדובר באדם נעדר עבר פלילי שקיים עד לאירוע זה שגרת חיים יציבה, כאשר גם לגבי משיב זה נמצא כי המפקחים שהוצעו הנם ראויים ומתאימים כך שהחלופה היא בעלת יכולת להפחית את הסיכון להישנות התנהגות מפרה גבולות בעתיד.

לנוכח ממצאיו השונים באופן משמעותי של שירות המבחן ביחס למשיבים במקרה שלפני לעומת ממצאיו בנוגע למשיבים שעניינם נדון לפני כב' השופט דבור, בדגש למסוכנותם של המשיבים שלפני, מאפייניהם האישיותיים השונים ואי התאמת המפקחים העיקריים המוצעים לגביהם, כעולה מהתסקירים, ולנוכח עברם הפלילי של המשיבים מס' 2 ו-4 אל מול עברם הנקי של המשיבים מס' 5 ו-6, אין מקום להשוות בין עניינם של המשיבים מס' 2 ו-4 לבין עניינם של המשיבים מס' 5 ו-6.

אשר על כן, אני מורה על מעצרם של המשיבים מס' 2 ו-4 עד לתום ההליכים המשפטיים נגדם בת"פ 26032-04-14.

ניתנה והודעה היום כ' סיוון תשע"ד, 18/06/2014 במעמד הנוכחים.

עאטף עיילבוני, שופט

הוקלד על ידי נאוה צוברי